

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Melyben: negyedévre 5 kor. — egész évre 12 kor.
Földben: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felölős szerkesztő és laptulajdonos:
LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Az új főispán leveretése. Kovács Gusztáv élet-halál közt. Forradalmi jelenetek Debrecenben.

— jan. 2.

Kovács Gusztávot, a Hajdumegyére és Debrecenre küldött új főispánt Debrecen közönsége ma este, a gyorsvonatnál bevárta, félig agyonverték, a szerencsétlen ember e percben élet-halál között lebeg.

A népharag rettenetes megnyilatkozására vonatkozó tudósításaink más helyen következnek. Valóságos forradalmi jelenetek folytak le Debrecen utcáin, melyeket meg sem közelített 1878. forrongása, a mikor Tisza Kálmán diszkapuját izekre tépte a felzúduló debreceni nép. Különös véletlen, hogy a diszkapura ekkor egy Kovács Gusztáv nevű egyén mérte az első fejszeesapást.

Oroszlány ketrebe lép az, a ki e nemes városba azért érkezik, hogy itt a nemzet megalázását és a hazaárulást képviselje.

Egyénileg sajnálhatjuk a szerencsétlen embert, ki — hallatlan vakmerőségében talán esztől megfosztva —

még személye biztonságáról sem gondoskodott, de másrészt nem tehetünk egyebet, mint hogy rámutatunk az eset tanulságaira, országra kiható következményeire.

Mert ez nem esupán Debrecen sajtát eseménye, hanem a nemzetre nehezető önkényuralom oly sujtó elítélése, a melynek visszhangja fog támadni országsherte és a mely meg kell, hogy döbbsentse ezen önkényuralom mindenféle részeseit.

Ha a szerencsétlen Kovács Gusztáv esete nem ejti gondolkodóba azokat, a kik őt hóhérnak küldték ide és delinkvenst csináltak belőle: akkor a nemzet fokozódó ingerültsége könnyen forradalomba esaphat át, a mit pedig nem óhajthat senki, akár a trón közelében éljen, akár pedig a nemzethez tartozzék.

A félholtra veri, előbb elszántságot mutató, majd kegyelmet esdő és lemondását mély töredelemmel emlegető szerencsétlen ember vergődésének lát-

tára szinte úgy éreztük, hogy Petőfi verssorai süvöltötenek felénk a levegőben:

„Lambert szivében tör,
Latour nyakán kötél . . .”

Hát legyen egyszer vége a nemzet kihívó ingerlésének, nehogy az egész országon az a tengerek felháborgására emlékeztető indulat vegyen erőt, amely ma Debrecen közönségének, tehát ama város népének lelkiületét ragadta magával, amely emlékszik 1848-ra, nem feledte 1849-et és mindenkor kész arra, hogy a nemzetet érő gyalázatot elítélje és megtorolja!

Lehet, hogy az országos politikai helyzet fordult meg ma Debrecen utcáin. Azonban bármi következék, az az egy tény megmarad, hogy Magyarországot Debrecen falai közt meggyalázni és elárulni nem lehet!

Gáspár Imre.

Tollhegyen.

— jan. 2.

(Egy kis lélektan.) Mosolyogva olvasom, mikor a lapok azt bizonyítgatják, hogy a Habsburgok dinasztiája mennyi hálával tartozik Magyarországnak. Nem pártoltak el tőle a magyarok I. Napoleon alatt, megmentették a rimánkodó Mária Teréziát, Königrée után sima kiegyezést kötöttek, holott nogalázhatták volna a császárt, bosszút állhattak volna Haynauért, Aradért, Bachért, Schmerlingért és az önkény többi gyalázatos eszközembereért. Imé, a nemzet jogait követeli, a hálás pedig „szenvedést és nyomort” zudít rá erre alkalmas eszköz-emberek, a Fejérváryak és Kristóffynak révén. Hála! Valjon lehet-e még erről beszélni? Hiszen a hálátlanság alapvető emberi tulajdonság, melytől nem

mentek sem a királyok, sem pedig az alattvalók. Tégy jót valakivel, elvetted a legnemesebb lélekben is azt a magot, a melyből először valami kényelmetlen feszengés, majd holmi szakadási vágy, végre pedig a gyűlölet érzése sarjad ki. Ekkor kezdődik a lesben álló hitvány emberek, régi megbántások miatt való ellenségeid, vagy az irigy, zavarosban halászni kész, haszonleső emberek szerepe. Finom érzekkel veszik észre, hogy itt tere akad a bossznak, vagy az önzés kielégítésének. Észreveszik, hogy itt fájdalmat lehet okozni a jó és a gyöngye lelkében, egyszerre tehát két ember lelkében. El kezdenek dolgozni és a hálátlansággal elhitetik, hogy nem tartozik hálával, hiszen azt a másikat önző érzelmek vezették, semmi egyéb. Jósága tapintatlan volt, kárt okozott. Hah! milyen jó ürügy ez a hálátlanra nézve! Milyen jó alkalmak a „generál-

kvitt” nek! Hogy lesz egyszerre bírójává a fának a fagyöngy! És érvényesül Ovid híres mondása, a mely így szól: „Donec eris felit, multos numerabis amicos, Tempora si fubrunnt nubila, solus eris!” Mikor pedig az ármányosok megcsinálták a tabula rasa-t, jót kacagva vonultak be a tiszta mezőre . . . Ők maguk! Így van a magánéletben. Hát mikor a királyok szeretnének hálátlanságot elkövetni népeik ellen? Itt van Bécs és Magyarország példája. Megjelennek a hitvány emberek és felpiszkálják a királyok legemberibb érzését, a hálátlanságot, beszélvén illetéknépen: „Nem jogokért küzd a nemzet, hanem el akar szabadni előbb Ausztriától, aztán az uralkodóháztól . . . nem saját jogait keresi, hanem az uralkodó jogait akarja előbb csak csorbítani, aztán elkobozni . . . Nem törvényes ellenállás az övé, hanem a forradalom . . .”

Kovács Gusztáv Debrecenben.

Véres gyászkocsi.

Összevert megyefőnök.

Háborgó tömeg.

Katonaság, csendőrség az utcán.

Kovács lemondott.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 2.

A törvénytelen kormány és a nemzeti ellenállás mérközése folyt le ma este Debrecen főutcáján.

E véres mérközés jelentőségét vezető helyen méltatjuk.

E helyütt csupán annak részleteire terjed ki a krónika.

Mintha valami megnevezhetetlen láz csapta volna meg az embereket, — véres esetet szolgáltatott a politikai válság anyagához, s minden valószínűség szerint hatalmas lépéssel segítették a helyzetet megoldásához.

Az isteni akarat mozgató erői kifürkészhetetlenek.

A hazafias polgárság és diákság egy eddig soha nem látott emberben felismeri Debrecen és Hajdumegye törvénytelenül kinevezett főispánját, megrohanja, szinte darabokra tépi és azután, mikor dűhe lohadni kezd, a véres színjáték teréről eltávozik, mintha mi sem történt volna.

Nem lehet sokáig elmélkedni a megtörténelem felett. Az általános felfogást városi közéletünk egyik előkelőségének ezen szavai fedezik:

— A szerencsétlenül járt embert egyénileg sajnáljuk, de az önkény politikájára mért csapást helyeseljük!

Átadjuk a szót a krónikásnak, — aki a véres színjáték részleteiről az alábbiakban azámol be:

Előkészületek a főispán fogadására.

Kovács Gusztávnak főispáni kinevezése óta folytonos izgalomban él Debrecen polgársága. Napok óta folytonosan rebesgették, hogy Kovács Gusztávot szokatlan módon akadják fogadni. Két gebe által vont gyász-

kocsi jár már két nap óta minden budapesti vonat érkezési idejére az állomáshoz, arra a célra, hogy Kovács Gusztáv megyefőnöknek legyen méltó kalauza bejövetelekor.

Különösen az intelligens ifjuság mozgott meg minden követ, csoportosított mindenkit, hogy olyanképen fogadják majd Kovács Gusztávot, ahogyan még nem fogadták az országban a törvénytelen kormány egyetlen kirendeltjét sem.

Tulajdonképen kora délután még fogalma sem volt senkinek arról, hogy Kovács Gusztáv ma este megérkezhetik Debrecenbe. Bár itt is, ott is sutogták, hogy a megyefőnök hajnalra jelezte érkezését, sehohsem vették a híresztelést komolyan. Mindenki arra gondolt, hogy csak felültetni akarják. Mindamellettt talpon volt a polgárság, hogy minden történhető esemény képea találja.

Megjött a gyorsvonat! . . .

Fél hét előtt észlelni lehetett a piac utca forgalmán olyanforma változást, amely nagy események beköszöntője szokott lenni.

Sűrű embertömeg hullámozott az utca mindkét oldalán és csupa kérdezősködéseket lehetett hallani:

— Igaz, hogy a gyorsvonattal jön a megyefőnök?

— Nem lesz bátorsága egyedül bejönni.

— Van künn katonaság a vasutnál?

Ilyen és ehhez hasonló kérdések röpködtek a levegőben.

Izgatott volt mindenki.

De talán a legizgatottabb mégis csak a nemes ifjuság volt. Fél hét óra tájban a vasuti állomás környékén öt-tizes csoportokban lehetett látni diákokat, amint bizonytalansággal szállingóztak csoport csoport után egyenesen a perreóra.

Bizonyosan senki sem tudta, hogy megjön-e Kovács Gusztáv: a sötétben tapogatózott az egész várakozó tömeg.

Ezalatt minden különösebb háborítás nélkül jött a budapesti gyorsvonat mind közelebb közelebb Debrecenhez. Kovács Gusztáv, aki egyik elsőosztályú fülkében jött sógorával, Dr. Tegze egyetemi m. tanárral, nem is sejtette, hogy Debrecenben immáron néhány százan várják érkezését.

A gyorsvonat nem késett percet sem. A rendes időre érkezett be Debrecenbe.

— Megjött a gyorsvonat!

Nem engedmények valók ide, hanem abszolútizmus . . .” Az így elvetett mag bőven terem és a hitvány emberek vetése véres aratást eredményez . . . A hálátlanság mindig győz, ám bekövetkezik az is, a mi a fölébresztett rosszindulatoknak biztos következménye: a megbánás, a bűnhődés, a katasztrófa. — Engedje a Mindenható úgy az uralkodóknak, mint a magánembereknek, hogy jó emberek sugallatára tudván hallgatni, lelkekből ne vesszen ki a szeretet, a hála és semmi jót se fojtson el benne a gonoszság. Ennél jobb újévi kívánságot nem hangoztatunk.

(Vas és cserép.) Az ó- és új-év közötti nagy fordulón mulóbenyomások helyett maradandó eszmékkel foglalkoztunk és lapoztunk az íráskönyvek irásában, a Szentírás lapjain. Ezeket találtuk Dániel próféta könyvének II. fejezetében:

„40. És a negyedik birodalom léssen erős mint a vas; mert miként hogy a vas eltör és elront

mindeneket, és miként a pöröly: azonképen e birodalom is mindent eltör és egyberont.

41. Hogy pedig láttad lábait és ujjait rész szerint cserépből és rész szerint vasból; a birodalom kétfelől és valami vaserősség léssen ő benne, a mint láttad, hogy a vas elegy volt a földi cseréppel.

42. És hogy a lába ujjai rész szerint vas, rész szerint cserép; léssen az a birodalom rész szerint cserép; léssen az a birodalom rész szerint erős, és rész szerint léssen romlandó.

43. Hogy pedig láttad a vasat elegyülve a földi cseréppel: jegyzi, hogy összeelegyülnek emberi mag által, de egymással nem egyesülhetnek, mint hogy a vas nem egyesül a cseréppel . . .”

Dániel próféta, előre láttad-e szegény hazánk mai állapotát, amelyben a vas küzd az ellen, hogy különváljék a cseréptől? — Isten úgy engedje, hogy ezen esztendőben vassá legyen a nemzet alkotmánya és alkotmányos érzése, a mi pedig cserép volt, az törjön össze és távolíttassék el a vastól mindörökké!

— Hozta a darabont hazaárulót?
— Ki vele, ha benn van a fülkében!

A lassan félelmesen meggyülekezett tömeg éktelen zürzavarban, mindenki mást kérdezve, pokoli zsidongással rontott a vasuti kocsihoz.

A megyefőnök felfedezése.

A vasuti személyzet nem volt képes elmentálni a háborgó tömeg erőszakos fellépésének. Hiába gyűjtötték össze a zajongók visszaszorítására az egész pályaudvari személyzetet, a lavina egyre közelebb ért a vasuti kocsihoz. Mintha ezer meg ezer háborgó indulat fonódott volna össze hihetetlen nagyságu és erejű khaoszsá, olyan képet mutatóit a vasuti kocsi előtt tolongó, kiabáló tömeg.

Egyik elsőosztályú kocsiából ekkor, mintegy parancsszóra ismeretlen arcu ember szállt ki kezitáskával és dobozzal.

— Ebben a kocsiában kell lennie a megyefőnöknek! kiáltotta valaki, mire száz meg száz kar emelkedett egyszerre a levegőbe.

— Be kell hatolni a kocsiába! Hangzott a parancsszerű felszólítás.

Menjünk be — volt rá az egyhangú válasz.

Alig ugrott fel néhány vakmerő ember a kocsi hátsó ajtajára, már a vasuti kocsi ablakai recsegve, ropogva hulltak szét a kemény ökölcsapásoktól.

A főispán sógorát, aki halálsápadtan állt meg a kocsi hátsó ajtaján, egyszerre lizen tolták félre, — nem törődve vele, — hogy milyen állapotban kerül a tömeg közé.

Ekkor még mindig nem tudták, hogy tényleg jó helyen keresik-e a főispánt. Bár Kovács Gusztáv fényképét sok száz példányban osztották szét már napokkal ezelőtt, — abban a pillanatban senki sem gondolt arra, hogy a fénykép nyomán lehetne ráismerni a megyefőnökre.

Már már úgy állt a helyzet, hogy a főispán minden nagyobb baj nélkül kerül el a háborgó tömeg indulatrohamait, amikor egyszerre éles, átható hang süvített keresztül a fojtott levegőn, s bombaként hangzott a kijelentés:

— Ez itt Kovács Gusztáv!

A beszélő arcát nem lehetett látni, csak a kezét, amely az irányt mutatta, amott a főispánt, egy alacsony, köpcös embert összes bajusszal, kopaszodó fejjel.

Leírhatatlan jelenet következett ekkor. Mindazok, akik feljuthattak a vasuti kocsihoz, egyszerre rohantak Kovács Gusztávhoz, megragadták és vonszolni kezdték kifelé.

Kovács Gusztáv ellenkezni próbált, de hiába! Ekkor már künn volt a vasuti kocsiból s ötszázán rontottak rá!

Lehetetlen, nincs ereje a tollnak vázolni mindazokat a szidalmakat, kifakadásokat, a melyekkel illették Kovács Gusztávot az a uton, amely a vasuti kocsi a pályaudvar előtt várakozó gyászkocsiig vitt.

— Gyalázatos bérenc!

— Bitang hazaáruló!

— Kristóffy eszköze.

Talán ezek a szidalmak voltak mind között a legenyhébbek.

A gyászkocsin.

Sápadt arccal, minden izében remegve vitte a gyászkocsihoz a tömeg Kovács Gusztávot. Kezdetben a főispán nem tulajdonított nagyobb jelentőséget az egész inzultus-

nak. De, amikor látta, hogy a tömeg háborgása mind magasabb fokra hág, — jónak látta, hogy valamiképen kiegyenlítse a hiánjból.

Kovács Gusztáv egész határozottsággal kijelentette, hogy **hogy ő nema főispán**

Ez a kijelentés sem változtatott semmit a tömeg hangulatán.

Valaki lekapta a főispán fejéről a kalapot és diadalmasan lobogtatva mutatta, hogy a kalap belsejében „K. G.” betűk jelzik tulajdonosa kilétét.

Kovács Gusztáv ekkor más eszközhöz folyamodott. Könyörögve szólt oda a kocsinak, hogy *csapjon közé és vágta a ki a tömegből. A kocsi azonban, erre nem volt hajlandó, mert látta, hogy abban a pillanatban, amint menekülni akarna a főispánnal, — őt is darabokra tépik.*

Folytonos szidalmazás, erősebb gyöngébb ütlegelések között ért el a gyászkocsi az alföldi takarékpénztár épületéig.

Eddig még jóformán semmi komolyabb bántalmazás nem történt.

Rendőrvégig az egész uton nem mutatkozott.

Az alföldi takarékpénztár előtt.

Mikor a gyászkocsi körülvevő tömeg a „Bika” szálloda elé ért, elementális erővel tört ki a felháborodás Kovács Gusztáv ellen.

Reprodukálhatatlan szidalmak, nyílt fenyegetések egész özöne zúdult a főispán felé, aki halálsápadtan, tehetetlenül nézett az ellene támadók szeme közé.

A „Bika” előtt már a csöcselék, minden gonoszra kapható tömege vette át az uralmat a pusztán hazafias hevületől vezetett közönségtől és kezdetét vette a szó legszorosabb értelmében vett vérengzés.

Most már nem lehetett sem fenyegetéssel, sem szép szóval megfékezni az állati indulatokat.

Öklök és vasbotok remítő erővel törtek a főispánra. A gyászkocsi megállították. A kocsi ledobták a bakról és egyenesen a főispán mellé furazkodtak a vakmerőbbek.

Eközben az alföldi takarékpénztár épülete elé került a tömeg.

A főispán feje ekkor már egészen vérrel volt borítva és látszott, hogy a kezefeje is súlyosan megsérült.

Hiába mondta Kovács Gusztáv, hogy „nyomban lemond a főispánságról”, a tömeg nem hallgatott rá, s mindenáron a kórházba akarta szállítani, hogy ott, méltó helyen elhelyezze.

Kétségbeesítő helyzet volt. Olyan, amelyből, alig lehetett menekvés.

Végre is a jelenvolt újságíróknak testi épségük árán sikerült Kovács Gusztávot az alföldi takarékpénztár épületébe betuszkolni. Hirtelen bezárták az ajtót, s a súlyosan sérült főispánt felvitték a takarékpénztár titkári szobájába, ahol a pamlagon elhelyezték.

Betört ablakok, szétszedett ajtó.

Nem kellett egyéb a tömegnek csak az, hogy a főispánt menekülni látta. Rögön néhány botütéssel beverték a bezárt ajtó üvegét. — Csörömpölve hullott befelé a

kemény, vastag üveg. Szerencsére senki sem tartózkodott ekkor az előcsarnokban, és így a hulló üvegdarabok emberéletben nem tetek kárt.

Akadnak élelmes emberek, akik nyomban esztán kiszédtek az ajtókat.

Hangos diadalordítással vitték a beeses zsákmányt az utca közepére. Ott szétszedték darabokra, és az ekként készített husángokkal és a vasbotokkal rendre beverték a takarékpénztár összes ablakait.

Amikor egy-egy üvegtábla betört, mindannyiszor egetverő éljennel felelt rá a tömeg.

A tüntetés hírére megjelentek a színhelyen Kovács József polgármester és dr. Fejér Ferenc, hogy a tömeget szétszólásra hívják fel.

Kovács József polgármester néhány szóval esztitani próbálta az izgatott néptömeget és esdve kérte őket, hogy vessenek véget a tüntetésnek.

A tömeg vállaira emelte a polgármestert s a Kossuth nótát és a himnus éneklése mellett vitték egészen a Tiszapalotáig.

Ekkor érkezett a tömeghez Végh Gyula főkapitány a Tisza palotából magával hozott katonai őrséggel, amely 8 emberből állott. Erre a felháborodás tetőpontjára hágott.

— Nem resteltek, hogy magyar fiuk létére testvéreitek ellen szuronyt szegeztek? hangzott a katonákhoz a keserű szemrehányás, mialatt nébányan hozzányultak a szuronyokhoz.

Az őrség vezetője erre „szuronyt szegezz” t vezényelt, amiattal egy munkásembert a hirtelen lekapott szurony szeme alatt veszélyesen megsebesített.

Az őrség azonban tehetetlenül állt a tömeg inzultusaival szemben és türelmesen várt a jelzett megerősítésre.

A félholtra vert főispán.

Mialatt az utca háborgása egy pillanatra sem szűnt meg, Kovács Gusztáv meggyefőnök kinzó fájdalommal nyöszörgött a pamlagon.

Bár azonnal telefonáltak orvosért, nagy sokára került elő Dr. K. Szalay Béla t. orvos és egy orvostársa segítségével bekötözte a főispán sebeit.

Kezdetben azt hitték az orvosok, hogy a megsérült ujjakat amputálni kell. De aztán jobbnak látták, hogy egyszerűen csak bekötözzék s az amputálást akkorra hagyják, amikor már elkerülhetlenné válik. Az orvosi vélemény szerint a sérült ujjakat minden valószínűség szerint amputálni kell.

A főispán homlokán keresztül mint egy 2 centiméter mélységű vágást is kapott. Az orvosok azonban megállapították, hogy ez a sérülés nem életveszélyes.

Az orvosi segély folyama alatt minduntalan behallatszott a betegszobába a künn tartózkodó tömeg háborgása. Kisebb, nagyobb időközökben az ablakok épen maradt részeit is betörték, sőt a kemény fa rollókat is meg rongálták.

Fél kilenc tájban végre a színhelyre jött Nagy Győző tábornok és Csáky gróf csendőrszázados, megnyugtatták a sebesült

főispánt, hogy két század huszárság és nagyszámu csendőrség van az épület elővezényelve.

Emlékezetes táviratok.

Alighogy némiképen csillapultak Kovács Gusztáv fájdalmai, a körülötte tartózkodókat arra kérte, hogy szövegezzék meg Kristóffynek a táviratot, a melyben a főispáni állásról való lemondását bejelenti.

Az elküldött távirat ekképen szól: „Nagyméltóságú Kristóffy József belügyminiszter urnak

Budapest

Kegyelmes Uram! Debrecen és Hajdúvármegye főispáni állásról lemondok.

Kovács Gusztáv.”

Ez a lemondási okmányt a jelenvoltak előttemezték.

Eközben a beteg megtekintésére oda-sietett gróf Dégenfeld József volt főispán is és mély részvétellel tudakozódott hogyléte felől.

Kovács Gusztáv meghatottan köszönte meg a jóindulatot, hogy Dégenfeld gróf kezét nyújtotta neki és mély rezignációval mondta:

— Méltóságos uram! Ön vigaszt nyújtott ezzel nekem, a szenvedőnek.

Ezután arra kérte gróf Dégenfeldet, hogy az esetet táviratozza meg a belügyminiszternek.

Gróf Dégenfeld készséggel, tett eleget a kérésnek és a következő táviratot menesztette a belügyminiszteriumhoz:

„Belügyminiszterium

Budapest.

Kovács Gusztáv főispán megérkezett. Allomáson tömeg várta, — félholtra verték. Lemondását beadta.

Dégenfeld.”

Ezután már Kovács Gusztáv nem szerepelt főispánként.

Kovács Gusztáv az éjjel még Debrecenben akarta tölteni. De a jelenvoltak rábeszélésére elhatározta, hogy még a fél tizenegyórás személyvonattal itthagya Debrecen. Sógora, dr. Tegze Gyula nyomában a pályaudvarhoz ment, hogy külön kocsit rendeljen meg a beteg számára. Csáky gróf csendőrszázados pedig intézkedett, hogy négy csendőr kísérelje egészen Budapestig.

Kovács Gusztáv nyilatkozatai.

Kovács Gusztáv néhány bizalmas részletet elárult főispáni vállalkozásáról.

Elmondta, hogy tulajdonképpen nem volt szándéka ezuttal semmiféle intézkedést tenni. Lejöveteleivel csak az volt a célja, hogy körülnézzen és tanulmányozza a terepet.

— Hígyjék el urak, — mondta mély rezignációval nem akartam én erőszakkal kezdeni a dolgot. Azt hittem, hogy ha békés szándékkal, nyílt sisakkal jövök Debrecenbe és széles körben ismertetni fogom terveimet, amelyek végeredményükben a békés kibontakozás elősegítését lettek volna hivatva szolgálni, — nem lesz senki, aki követ dob reám és elítél, amiért a főispáni állásra vállalkoztam. Biztam abban is, hogy sok jó barátom van Debrecenben, akik nem fognak hidegen elfordulni tőlem. Csalódásomat — bizony —

Legjobb téli cipők GLÜCK EDÉNÉL KAPHATOK.

csak

Piac- és Kossuth-u. sarok. Kistemplommal szemben.

drágán fizettem meg. Nem hittem volna sohasem, hogy ilyen fogadtatásban lesz részem. Néma hallgatással vették tudomásul Kovács Gusztáv kijelentéseit.

A tüntetés piszkos epizódja.

Mialatt a tömeg ütlegelte Kovács Gusztávot, — a zavarosban halászó ismeretlen alakok beszenyezték a tüntetők felháborodását azzal, hogy Kovács Gusztávnak arany óráját, láncát és gyűrűit ellopták.

Kovács Gusztáv Végh Gyula főkapitánynak bejelentette a lopást és arra kérte, hogy nyomozza ki a tolvajokat.

Az ügyészség a színhelyen.

Fél tíz óra tájban megjelent a betegszobában dr. Várady Sándor ügyész is, hogy Kovács Gusztáv vallomását jegyzőkönyvet vegyen fel.

Izgalmas jelenet volt, amikor Kovács Gusztáv éles hangon kijelentette, hogy elsősorban Végh Gyula rendőrfőkapitányt kívánja felelősségre vonatni azért, hogy az inzultusok ellen nem védelmezte meg. A királyi ügyész ezután elítélte mindenkit a szobából s jegyzőkönyvet vett fel Kovács Gusztáv vallomásától.

Az utca képe.

Mikor a kirendelt huszárság és csendőrség feltűnt a láthatáron, a gyengébb idegzetűek a szélrészre minden irányában elszállingóztak. A hűen kitartó 100—150 főnyi tömeget aztán néhány perc alatt sikerült a katonaságnak izgalmasabb jelenetek nélkül szétszórni.

Ettől kezdve alig lehetett embert látni a főtéren, sőt néptelen, kihalt lett az egész vidék is.

Nagy Győző tábornok az ügyészi kihallgatás után közölte Kovács Gusztávval, hogy szabad az út.

Az elutazás.

Tíz óra elmúlt, amikor bepólyálva kilépett Kovács Gusztáv az előterembe, hol még mindig egyre nagyobb számmal gyülekeztek az érdeklődők.

Kovács Gusztávnak első szava, amikor az ajtóban megjelent Végh Gyula főkapitánynak szólt:

— Kérem főkapitány ur, — mondotta nyugodt hangon — ne tessék fáradni, ne tessék semmiféle intézkedést az én védelmemre vonatkozólag tenni. Majd csak inkább a csendőrség segítségét veszem igénybe.

Néhányan a jelen voltak közül, ellágyulva a főispán szánalmas állapotán sajnálkozásuknak adtak kifejezést, mire a főispán, aki már ekkor teljesen visszanyerte hidegvérét rideg szarkasmussal jegyezte meg:

— Kérem, ezért ami velem történt Debrecen városa meg fog lakolni. Mert ezzel amit velem tettek a király ellen vétettek. Én egyébként ártatlanul szenvedtem, mert én csak egy harmadik személy vagyok, eszköze a magasabb hatalomnak. Ostoba politika az uraké jelentette ki végül a je-

lenn voltak. — Én is mondtam ezt mindig. Én is annak tartom, — adta meg a tust az utolsó szavakra Végh Gyula.

A főispán ezután megköszönte az orvosoknak és az élete megmentésében segédkezőknek a segítséget s a csendőr szuronyok között lement az utcán reá várakozó bérkosihoz, amely körül a csendőrség, huszárság és a gyalogság erős kordont vont. Beszállt a kocsiba és a fegyveres erő által hozzáférhetetlenül körülvéve megindult az állomáshoz.

Az utcán ekkorra megint összeverődött egy kis számú tüntető tömeg. — Ott megy a hazaáruló bitang! — kiáltásoktól harsogott az utca. A főispán kocsijának nyomában haladt egészen az állomásig egy kopott szőrű gebék által vontatott s bűzös anyaggal megtöltött kocsit, mögötte a tüntetők tömege.

A tüntetőket az állomásnál föltartóztatta a katonaság, mely az állomás épületét teljesen körülzártta. Az volt a parancs, hogy a pályaudvarra senkit sem szabad beocsájtani. Ennek dacára, mintegy 200 főnyi tömegnek mégis sikerült kerülni utakon be jutni.

A kocsiból kiszálló Kovács Gusztávot harsogó *abcug*, — *le vele*, — *bitang*, — *hazaáruló* — kiáltások fogadták. — A volt főispán a kísérettől adott négy csendőrtől követve felszállott a vonatra.

Néhány perc telt el ezután, a katonaság a vonat előtt kordont vont, amíg az el nem indult. Egyszerre mintegy záradékául a borzalmas tüntetésnek, a pályaudvaron összeverődött tömeg *rázendített* a *Kossuth* nótára. A tömeg énekét azonban hamarosan elfojtották olyképen, hogy a katonaság Végh Gyula intézkedése folytán megtisztította a pályaudvar előtti teret.

Nemsokára rá fűtyölt a vonat és Kovács Gusztáv immáron csak az emlékeit hagyta itt egy véres, izgalmas tragédiának.

Tömeges letartóztatás.

Dr. Várady Sándor kir. ügyész, kijelentette, hogy nagy erélyvel indítja meg a vizsgálatot azok ellen, akik Kovács Gusztáv inzultálásában részt vettek. Bár Kovács Gusztáv *állítólag senkit sem tudott kihallgatásakor megnevezni bántalmazói közül*, úgy hirdik hogy eddig többeket sikerült ki nyomozni a támadók közül. A kir. ügyész egyébként a hozzá forduló újságíróknak *minden felvilágosítást megtagadott*. Csúpan annyit jegyzett meg a kérdezősködősekre, hogy mindazok, akik a volt főispán inzultusában részt vettek, *nyomban le lesznek tartóztatva*. A nyomozás főleg a gyász-kocsi kocsisa és a tüntetést rendezők ellen indult meg a legerélyesebben.

A vonaton.

Az izgalmas tüntetés apróbb részleteiről a következőket jelenti még tudósítónk:

Az utasok, akik ugyanazon vonaton jöttek, amelyen a volt főispán, léleketüket visszafojtva, sápadt arccal lesték az idegrázó jeleneteket, de egyetlen egy sem próbálta védeni a szerencsétlen megyefőnököt. Pedig a vonaton igen sok katonatiszt utazott, de

egyetlen egy sem rántotta ki a kardot. — A vonat fűtyentett s az utazó közönséget megfosztotta egy olyan eseménynek a szemlélésétől, amelynek fontosságát egyelőre alig lehet mérlegelni.

A védelmezők.

Akadnak olyanok a tömeg között, — akik nemes emberbaráti érzésből kifolyólag védeni próbálták a letiport Kovács Gusztávot. Ezeknek azonban szintén kijutott az ütlegekből. Különösen a sajtó képviselőinek volt része az inzultusokban, mert a tömeg nem mérlegelte, hogy őket a szigorú kötelességteljesítés vezérelte a tüntetés színhelyére.

Kormánybiztos Debrecennek.

Késő éjjeli távirat jelenti nekünk, hogy a debreceni események leirhatlan hatást keltettek budapesti politikai körökben. Ellenzéki politikusok úgy vélekednek, hogy *Kovács Gusztáv főispán véres katasztrófája a köz-törvényhatóságok kiméletére bírja rá az ügyvivő kormányt. Kormány-párti körök szerint a kormány mar legközelebb királybiztost küld Hajdúvármegyébe és Debrecenbe.*

A királyt értesítik.

Ujabb táviratunk jelenti, hogy a miniszterelnök a debreceni eseményekről értesülve, azokról ki-merítő telefon jelentést küldöti O Felsőge kabinet-irodájának.

Uj idők, új emberek.

— jan. 2.

Ennek a most zajló, nagy nemzeti válságnak vannak ilyen becses tulajdonságai. Megösmarkedtünk a jó emberekkel, a kiknek jellemére és talentumára a jövőben építhetünk, de fölismertük a nemzetre zuduló szennyáradat színén vigan uszkáló selejtes alakokat is, akik vigan uszkálnak a zavarosban, a jövőre pedig olybá vétetnek, mint a hajdani Bach-huszárok, a kikre hajnalhasadtával azt kiáltottuk, hogy „meghaltak!” Ez a veszteség nyereség számba megy, örvendünk, hogy hull a férgese!

Megbecsülhetlen szerencséje a nemzetnek, hogy éppen a vármegyeházán, az alkotmány védbástyáinak védelmében, a nemzeti ellenállás harcüzében találkoztunk azokkal, kiket bátran nevezhetünk e harc *hőseinek*. Évtizedeken keresztül tűnődünk a felett, hogy új tehetségek nem jelennek meg a közélet mezején, amelynek gócpontja — természetesen — a székesfővárosban található.

Néha néha kerül a törvényhozásba egy egy kiválóbb és nem tucat tehetség vagy jellem; akik otthon maradtak,

Sirolin

• Emeli az étvágyt és a testerőt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

azokról lajstromot vezetni hogy lehetne? Választások idején budapesti emberek, tehát a választás központi konyháját állandóan megszállva tartó, éret ritkán érő egzisztenciák erőszakolják ki a jelöltséget, ezek (a pártvezetőségek ajánló soraival a zsebökben) rajokban rohanják meg a vidéket. Rájok nézve szerencsés alakulások esetén (a minő volt kivált a szélsőbalra nézve a január 26-iki választási hadjárat) a törvényhozásba kerülnek és ott nem mindig a megbízható elemek között szerepelnek, ha pedig elhasalnak, akkor is elérték, hogy a nevök forgalomba került. De hát a vidéken nincs képviselőnek való ember?

Nincs a nemzet géniuszának póttartalékja? Mindenki visszavonult a klikk- és ön-jelöltek e versenyéből? A jók, a tehetségesek, az értékesek serege nem találja méltónak arra a magyar közéletet, hogy abban megillető részt követeljen magának? Mikor Bécs azt kérdezte volt Deák Ferentől, hogy lehet e évenként sorozni, a haza bölcse így felelt:

— Pedig, a magyar anyák csak egyszer szülnek egy esztendőben!

A magyar nemzet géniusza is csak nagy korszakokban szüli meg a maga nagy embereit.

Immár hijába aggódunk a magyar nemzeti szellem beállott meddősége miatt, mert csak alkalom kellett arra, hogy a hazának eddig tétlenségre kárhoztatott jobbjai előtérbe lépjenek, harcba vegyüljenek és magokat észre vételessék.

A hazafias vármegyék tisztviselői, a vármegyében, városban erkölcsi és szellemi tekintélyvel rendelkező kiválóságok egész nagy falanksza vonul el most előttünk. Tehetségek, jellemek és hazafiak. Ha felosztják az országgyűlést, kosarazzák ki a kerületek a budapesti kis prókátorokat, incifinci ujságírókat, korrumpáló pénzembereket. Válasszanak saját jeleseik közt, jutalmazták meg legszebb polgári bizalmukkal azokat, kik nemes részt vettek az alkotmányvédő küzdelemben.

Igy lesz ismét a törvényhozás a nemzet eszének és szívének, hatalmasan megnyilatkozó akaratainak hűképévé. Ujhodják meg a törvényhozás képviselőiben. Akiket megismertünk, azoknak osszunk érdemök szerint jutalmat, vagy büntetést.

IRODALOM.

Az asszony és a lány.

Az asszony akkor szép, ha szenvedélyes,
Ha kéjt, mámort remegve adni képes;
Ha szíve, lelke mély, csodás, varázsos,
Szerelme: érihetetlen és talányos;
Ha nem sóhajt, de nyög a bánatában,
S libegve küzd, ha tán előtte gát van;
Ha bánat éri, — vérzik szíve mélye,
S akit szeret, — meg is tud halni érte!

A lány akkor szép, hogyha szent, ha szüzi,
Ha vágyait csak halk imába fűzi;
Ha csillagot keres a nyári égen,
Ha lelkesedni tud a költeményen;
Ha lény: égi angyal földi mása,
Sohajba ful tengernyi álmodása;
Es elpirul, ha férfi csókja érte,
S akit szeret, — meg is tud halni érte!

Szunyogh Barna.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

január 2.

Az ujévi gratulációnak
Egymáson bizony túltettek . . .
Ejl megint csak szószátyárság,
Kemény szók és puha tettek.

A kemény szavak mögött is
Lagymatag vágy rejlett sokszor:
Hátha meglép ellenségünk
És ütésre nem kerül sor?

Akkor üdvözljük egymást,
Urak, ha gazzal végeztünk
S leng már diadalmi zászlónk
Vagy áll vértanú-keresztünk!

Embervásár a főtéren.

— jan. 2.

Beköszöntött tehát az ujév, elérkezett a várva várt hideg idő, bár még hó nélkül, de sajnos, az emberi arcokról csak a reménytelenség, kétségbeesés és a megszokott szomorúság s bánatos kifejezés ri le.

Bizony szomorú állapotok ezek s nincs semmi jobbra kilátásunk.

A hideg megdermeszti a szegény ember gondolkodását s minden iránt közönyössé teszi.

Didereg, vacog a szegény ember foga, otthon is alig van betérvő falatja; elmegy tehát, néz valami kereset után, de ma az sem igen akad.

A főtéren körül néz, de ott sincs munka, nincs kereset.

Beáll tehát a szegénységtől üzetve az embervásárba, eladja a pénzért testét, lelkét, áruba bocsátja magát, kapható mindenre csak fizetéshez, pénzhez jut haszon.

Ez aztán a szomorú valóság, mikor a nyomor oly nagy, hogy az ember magát eladja, mert kénytelen, hogy megélhessen.

A falukról bejönnek a cselédek, hát ha valaki őket szerződtené, mert otthon nincs miből táplálkozni.

És e szomorú képhez még szomorubb az, hogy lelketlen verők potom áron jutnak ilyen szerencsétlen alakokhoz, kikről majd lehet a bőrt nyuzni s hozzá olesón.

Van-e igazság-e földön?

Aligha van, ha volna, nem nézné oly nyugodtan ezeket a földi kétségbeesítő állapotokat.

— **Választmányi ülés.** A vöröskereszt egyesület választmánya holnap délelőtt a városháza kistermében, vagy a könyvtárszobában ülést tart.

— **Domahidy bucsuztatása.** Domahidy Elemért tegnap bucsuztatták el a városi tanács tagjai ünnepélyesen. Kovács József polgármester üdvözlésére Domahidy meghatottan választott és kijelentette, hogy nehéz szívvel válik meg Debrecenről, mert, amikor főispánnak idejött, úgy számított, hogy hosszabb ideig lesz itt. A bucsuztatás folyamán az aktuális politikáról nem esett szó.

— **A műpártoló egyesület képkiallítását bezárták.** Tegnap délután zárták be a képkiallítást. A kiállítás nem eredményezett sok anyagi hasznot. A sorsoláson dr. Hütter Károly, — dr. Csikos Sándorné, Ungvári József és dr. Frater Imre nyertek kisebb értékű képeket. A képvásárlás eredményeképp elkelt 25 kép, amelyek közül legtöbbet, — hatot — a kaszinó vásárolt.

— **Ismételt megsemmisítés.** Tudvalevő, hogy a belügyminiszter elrendelte a jóléti bizottság feloszlását, a mely rendeletnek a város nem tett eleget s ellene a polgármester utján felirattal élt. Ennek következtében a belügyminiszter ma újabb leiratot intézett Debrecen városához, melyben a feliratot visszautasítja s feloszlórendeletének azonnali végrehajtását követeli. A leirat így hangzik:

Mult év november hó 18-án 119680 sz. a kiadott rendeletben egyebek között megsemmisítettem a város törvényhatósági bizottságának f. é. nov 17-én 272. sz. a hozott határozatának rendeletében 1—4 pont alatt érintett rendelkezését. Ezen rendelet ellen a város polgármestere mult évi november hó 23-án 15462 sz. a. a főispánhoz intézett és részéről hozzám bemutatott előterjesztésében felirattal élt. Tekintettel arra, hogy idézett rendeletben világosan kifejeztem, hogy annak feltétlen és azonnal való végrehajtását (a jóléti bizottság feloszlása) az állam veszélyeztetett érdekei miatt követelem. Eonélfogva a polgármester nem jogosult az 1886 XXI. tc. 75 §-ának d. pontja alapján végrehajtás előtt a rendelet ellen felírni, hanem köteles azt az idézett törvény 755-ának c. pontja alapján azonnal és feltétlenül végrehajtani s eljárásáról a végrehajtás után a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tenni. A most kifejtettek alapján a polgármester törvényellenes feliratát visszautasítom, megjegyezve egyúttal, hogy a már idézett előterjesztések egyéb részei tekintetében intézkedésemet külön leiratban fogom közölni. Budapest, 1905 dec. 31. — *Kristóffy.*

— **Az 1906 évi költségvetés.** A belügyminiszter értesítette a városi tanácsot, hogy az 1906 évi költségvetést felülbírálás alá vette, de észrevételeit csak később fogja közölni. Ilyeténképen a tisztviselőknek drágasági pótlékukat még türellemmel várniok kell.

— **Meghívó.** — A nagykallói negyvet 1906. év január hó 6-án a „Nagykallói Kaszinó” összes termeiben hangversenyyel egybekötött ténemulatságot rendez, melyre Cimet és b. családját meghívja. Műsor: 1. A bakfis. Monológ, előadja: Goldberger Piroška k. a. 2. Ének-Trio. Előadják: Horkovits Aranka k. a., Marnó Gyula ur és dr. Szabó Cornél ur. Zongorán kíséri: dr. Eötvös Dezsőné urnő. 3. Pázmán lovag, Arany Jánostól; szavalja: Szöcs Lenke k. a. 4. Magyar dalok, cimbalmon előadja: Szöcs Margit k. a. 5. Magyar dalok, zongorán előadja: Ifj. Okolicsányi Lajos ur.

— **Megsemmisítés.** A belügyminiszter megsemmisítette azt a közgyűlési határozatot, amely a kinevezendő új főispánnal szemben állást foglal. Amint az események mutatják, ennek a megsemmisítésnek aktuális jelentősége nincs.

— **Ifjusági előadás.** Ma szerdán ifjusági előadás lesz a színházban. Ez alkalommal Konti egyik legsikeresebb daljátéka a Suhanc kerül színre. Érdekessége is lesz ennek az előadásnak és pedig a nagyhirű magyar gondolatolvasónak, Berthoum Igának fellépése aki a legesodálatosabb produkcióival bámulatba ejtette eddig Európa csaknem minden nagy városának közönségét.

— **A községi választásokat megfellebbezték.** Ma délután nyújtotta be Márk Endre azokat a panaszokat, amelyek a Debrecenben legutóbb lefolyt községi választásokra mind a hat kerületre vonatkoznak. — A panaszok között szerepel, hogy minden kerületben történtek kisebb-nagyobb visszaélések. — Nevezetesen a Hatvan-utcai kerületben távollévőket és elhaltakat szavaztattak le, — a csapó utcai kerületben pedig a jegyzőkönyv oly hiányos, hogy még az sincs megemlítve benne, hogy melyik kerületbeli választásról van szó.

Egyébként Márk Endre, a hatvan és varga utcai, Jánosi Zoltán a péterfia utcai, — Tafler Ignác a piac és Kossuth utcai, — Dr. Ferenczy Gyula pedig a csapó utcai választások ellen élnek panasszal.

— **Halálos végű szerencsétlenség.** A Nyil utcán ma este borzalmas szerencsétlenség történt, mely halálát okozta egy jó módú polgár embernek. Kiss Ferenc nyil utcai lakos kissé ptyókos állapotban valami dolga miatt a padláson járt, — honnan, amint lekart jönni a létra megcsuszott és fejével lefelé lebukott a két három méternyi magasságból, oly szerencsétlenül, hogy nyomban szörnyet halt.

— **Véres verekedés.** Tegnap este véres verekedés volt a Csapó és Burgondia utca sarkán levő „Tízoltóhoz“ címzett vendéglőben, ahol több Vilmos huszár valami felett összetűzött néhány civil emberrel s valóságos vérengzést vitt véghez. Este 10 óra tájban történt az eset. A kis vendéglőben, mely egyaránt látogatott helye egy a polgárúrnak, mint a katonaságnak, csendesen boroztatott ifj. Tóth Mihály és id. Tóth Mihály lakatos mesterek társaságában Bartók Imre törvényszéki díjnok, mikor mintegy 10—15 ittas Vilmos huszár vetődött oda be, akik hogy hogyan csakhamar beléköltöttek a vendégek valamelyikébe és nekik adták az illetokeket. A szorongatott embernek erre védelemre keltek az összes jelen voltak a korcsmárossal együtt, akinek sikerült is őt elrejtetni. A dühös huszárok azonban most már senkinek sem irgalmaztak és rettenetes kaszabolást vittek véghez, miközben id. Tóth Mihálynak levágták a fülét. Bartók Imrét pedig a fején sebesítették meg rendkívül veszedelmesen. A szerencsétlen ember egy a koponyájától egészen a fülig húzó mély vágást kapott minek következtében súlyos agyrázkódást szenvedett és elvesztette beszélni képességét. Borzalmas sérülésével szállították a kórházba. Állapota nagyon súlyos és az orvosok nem igen biznak felgyógyulásában.

— **Öngyilkos hivatalnok.** Pécsről táviratozzák: Kovács Akos állampénztári elnök, volt huszartiszt, előkelő rosznyói család sarja, ma Dárdán agyonlőtte magát. Öngyilkossága okát nem tudják. Az öngyilkos, özvegyet és hét árva hagyott hátra.

— **A bérlő közönség figyelmébe.** A színházi igazgatóság közli: Kérem a t. bérlőket, hogy a színházi idény kezdetén kibocsájtott bérlési hirdetés értelmében a bérlési összegek második részletét befizetni sziveskedjenek. A befizetések az előcsarnokban levő igazgatói irodában eszközölhetők d. e. 9—1 óráig. A nyugtázás szempontjából a bérléjegyek okvetlen bemutatandók.

— **A plébános öngyilkossága.** Iszka Szentgyörgy fejemegyei községből rémes eseményt jelentenek. Horváth Sándor ottani római kath. plébános ugyanis, súlyos ideg bajának egy rohamában, ma agyonlőtte magát. Tüszént szörnyet halt.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészet, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fénykép kiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki rakatban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izis hajszesz. Két-három heti használat után a leg erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debreczenben Szilcz Ferenc gyógyszer-tárában, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Szerelmi bánat.

Életunt kereskedőség

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 2.

A halál önkénteseinek száma ma délután egy boldogtalan fiatalemberrel szaporodott, a ki szerelmi bánatában akart megválni életétől. Bálint Lajos 21 éves kereskedő segéd az öngyilkos s Rankai György Boeskey téri fűszer kereskedő üzletében volt alkalmazva. A fiatalember az utóbbi időben kezdte elhanyagolni teendőit, kedvetlen, buskomor lett és nap nap után jobban látszott rajta az életuntás.

Ma délután aztán végzett is magával. Forgópisztolyból mellbe lötte magát.

Tettét úgy két óra tájban követte el. Délután még rendesen végezte munkáját. Délben megebédelt s aztán visszavonult a segéd szobába. Rövid idő múlva erre egyszerre lövés zaja verte fel a házat. A lövésre a házban lakók összeszaladtak és behatoltak a szobában, hol a szerencsétlen ifjú vérében feküdt a padlón, mellette hevert a még füstölő revolver. A szomorú esetről nyomban értesítették a rendőrséget, ahonnan Fehér Mihály rendőrbiztos jelent meg a helyszínen dr. Szalay Béla kerületi orvossal, aki megvizsgálta az eszméletlen állapotban levő öngyilkost és aztán beszállította a kórházba.

A boldogtalan fiatalember három levelet hagyott hátra, melyekben a gazdájától, egy barátjától és a vele együtt alkalmazásban volt két tanulótlól búcsúzik el. A levelek tartalmából megállapítható, hogy szerelmi bánatból követett el öngyilkosságot.

A szerencsétlen még a késő éjjeli órákban is eszméletlenül fekszik a kórházban.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerda, jan. 3.: d. u. Gyermekek előadása „Suhanc“ operette. Utánna Behrmann gondolatolvasó fellépte.

Este: „Szenes legény, Szenes leány.“ operette. „Báلكirálynő.“ bohózat. (A.)

Csütörtök, jan. 4.: „Faust.“ opera. (B.)
Péntek, január 5.: „Boszorkányvár.“ operette. (C.)

Szombat, jan. 6.: „Fehér Anna.“ dráma. Ujdoaság. (A.)

* **„Közönyt közönnyel.“** Tegnap másodszor került színre. Moreti klasszikus műve. Zilahy pompás, ötletes humora, Szakács Andor heve, Jeszenszky nélyen átérzett játéka ma nem tette meg azt a hatást, mint az első előadáson, mert a mai idegrázó, véres esemény egészen elvonta a figyelmet a színpadtól.

TÁVIRATOK.

Laszberg gróf kinevezése.

Budapest, jan. 2. Pestvármegye székházán az a hír van elterjedve, hogy Laszberg grófot legközelebb már kinevezik Pestvármegye főispánjává. Ez alkalommal Laszberg igyekezni fog az eskü letételére, mely alkalommal Gajary Géza lesz segítségére.

Beniczky alispán felfüggesztése.

Budapest, jan. 2. Hír szerint még e héten felfüggesztik Beniczky Lajost, Pestvármegye alispánját.

Kossuth és Wekerle.

Budapest, jan. 2. A „Magyar Hírlap“ ma azt jelentette, hogy Kossuth Ferenc a válság megoldása ügyében tárgyalásokat folytatott Wekerle Sándorral, ki őt e végből meg is látogatta volna. Kossuth Ferenc ma ezt a hírt megcáfolta egy újságíró előtt.

Tömeges szökés.

Budapest, január 2. Pécsről táviratozzák: Az itteni kir. ügyészség börtönéből mára virradó éjjel nyolc vizsgálati fogoly megszökött. A börtön falait furták át. A szökevényeket csakhamar elfogták.

Budapesti gabonatorzsda.

Budapest, jan. 3.

(Déli ársírat.)

Buzakinálat és vételkezdő mérsékelt. Jól tartott irányzat mellett 15,000 métermázsza került forgalomba 5 fillérral drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: hideg.

Buza áprilisre	17.16—18.
Buza októberre	16.76—78.
Ross áprilisre	14.14—16.
Zab áprilisre	14.32—34.
Tengeri májusra	13.62—64.
Répcse 1906. augusztusra	27.20—40.

Szerkesztői-posta.

G. S. Nagyon hajos rövid keretben kifejtünk, hogy melyik a tiszta magyar népdal? Elvegyülve élünk idegen népekkel, ezeknek melódiai belopódznak a magyar népköltészetbe, valamint a sok operette és kuplé is érezteti vonzó hatását. Hát a budapesti úgynevezett dalszerzők, a kik két régi jó népdalból faragják a harmadik rosszat? Egy kis vezérfonálul szolgáljon ez a tétel: A magyar dalban uralkodik a chorjambus, (—vv—) a négyes ütem, vegyülve hármassal és kettesekkel; a hármas ütem, a szláv zene. Négyes ütem uralkodik legszebb népdalainkban, magyarrá vált, tiolás dalok p. o. ezek: „Pántlikás kalapom“, a „Tisza, a Duna“, „Ki volt itt, ki járt itt“ sat.

Városi Színház.

Bérletszünet.

Debrecen, szerda, 1906. január hó 3-án: Délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal:

IFJUSÁGI ELOADÁSUL:

SUHANC.

Operette.

Ezt követi:

Berhnum I g á n
gondolatolvasó fellépte.

Este 7 és fél órai kezdettel:

Szenes legény — szenes leány.

Operette 1 felvonásban.

Ezt követi:

Báلكirálynő.

Eredeti vigjáték 1 felv. Irtá: Berezik Árpád.

Holnap, csütörtökön, január hó 4 én:

FAUST.

Opera.

Berlitzrendszerű

Nyelviskola

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

Osztály és magánoktatás

Felvételek naponta:

d. e. 11—12. d. n. 5—6.

Széchenyi-u. 19. sz.

Szabályzatokat ingyen és bérmentve.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényezésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek hajainál legjobb eredménnyel használhatók, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s melléte oly ártalmatlan, mint e pirulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerára Bécs, L., Plankeng 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ödön. Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

A Liniment, Capsici comp.,
a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
pótléka.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölővel használt hárszer bővítésénél, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a Richter cregre.

Cognac

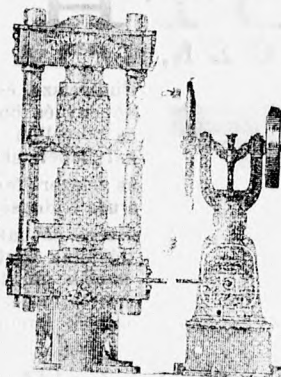
CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

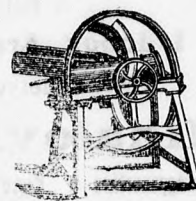
Mindentütt kapható.

Vásárlóhelyek: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

FLEISCHER és TARSA

gépgyára és
vasöntődéje

KASSAN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szecskaavágókat kéz- és járgányhajtásra

Répavágókat s tengeri morzsolókat,

Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,

Olajmag zuzókat,

Órló és daráló malmokat,

Teljes malom-berendezéseket,

Progress-tisztító-gépeket, liszt osztályozó hengereket,

Továbbá mindennemű szivattyukat, gozgépeket, és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Bizományaink árjegyzékét kívánatra küldjük.

Sesztina Lajos urnál, Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy 1906. január 1-én a (kenyér- Piac- és Csapó-utca sarkán) levő

„Kis Pipához”

címzett vendéglőt átvettem.

Négy éven át a N. Erdei vendéglőt kezelttem, mely idő alatt alkalmam volt a n. é. közönség pártfogását kiérdemelni.

Uj üzletemben is igyekezni fogok, hogy úgy tisztán kezelt italok, (különösen kiemelendő Török Gábor féle martinkai boraim,) valamint ételek pontos kiszolgálása által a t. közönség igényeit teljesen kielégítssem.

Abonomákat házhoz hordva is elfogadok.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Hermel Frigyes

vendéglős.

Legjobb bajuszpedró

a híres Debreceni

„CIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nödteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN.

UJÉVRE ajándéknak a legalkalmasabb.

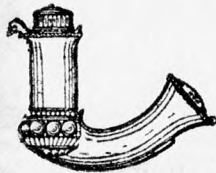
E szakmában a legrégebb cég. Alapítotott 1850.

WEISZ S. FIA

tajték-pipa-metsző.

Budapest, Király utca 3. szám.

Ajánlja dus raktárát saját készítményű tajték és borostyánkő árúknak, cimerek, monogramok, legfinomabb kivitelben

külfönlegességek spanyoltajtékban.

Régi kiszivott tajték-pipák vétele és eladása. képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NADOR“
GYÓGYSZERTAR
Budapest, VI., Váci-körút 17.**

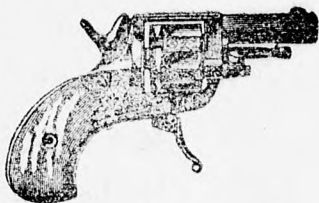
Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítot.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, TóthBéla gyógyszer-tárában.

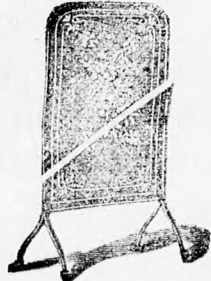
**TÓTH GYULA
DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM**

Budweisz-i és honi gyárak tely porcellán valamint Meldinger köpeny és öntött vaskályhák, megen szerkezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.**

és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. Lőpor-áruda Ujdonság! Bronniog rendszerű ismétlőfegyver 1904 m.

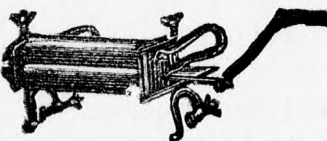
Szén- és fakosarak, melegvédők: fűrdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és faszarak gummi átvonattal.

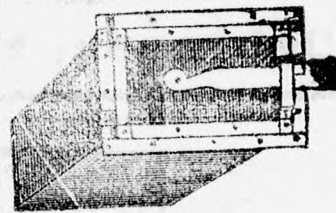
Gyakorlati Karácsonyi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekek-székek, kocsik, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa és szénkosarak, kályha elők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdlszesebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések **Tóth Gyula** vaskereskedésében

Piac-utca 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

ALAPITTATOTT 1869-ben.

DEBRECEN (Iparbankudvar.)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Főelárusítója.

Betéteket elfogad. **Kölcsönöket** nyujt váltókra és ingatlanokra. **Törlesztéses** kölcsönöket nyujt 600 koronán feütl ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) **Tőzsdei megbizások**at teljesit értékpapirok vételére és eladására. **Kölcsönöket** ad értékpapirokra, záloglevelekre, vidéki pénzüintézet részvényeire és ékszerekre. **Ércpénzeket** vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzalog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel

Bővebb felvilágositással szolgál **fenti intézet.**

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.